

1. INTRODUCCIÓ.

“Aprendre a conviure amb els altres és una finalitat essencial de l'educació i representa un dels principals reptes per als sistemes educatius actuals. Es tracta d'un aprenentatge valuós en si mateix i imprescindible per a la construcció d'una societat més democràtica, més solidària, més cohesionada i més pacífica.” Informe de la UNESCO de la Comissió Internacional sobre l'educació per al segle XXI que assenyala la necessitat de que l'alumnat aprenga en l'escola a conviure.

Per tant, considerem que aquesta necessitat ha d'anar encaminada a l'eliminació de discriminacions i desigualtats, així com a la convivència pacífica i respectuosa. El primer pas és el d'admetre l'existència de conflictes i discriminacions com un fet quotidià i en segon terme, concebre el conflicte com un problema front al que s'ha d'intervindre adequadament.

És per això que des del CRA volem fomentar una cultura de pau, consistent en uns valors, actituds, comportaments i estils de vida basats en la no violència, el respecte als drets humans i l'enteniment i valoració positiva de la diferència, la tolerància i la solidaritat així com també posar èmfasi en la coeducació, mètode educatiu que parteix del principi de igualtat real dels sexes i de la no discriminació per raó de sexe ni de gènere.

Promoure la convivència significa educar a l'alumnat per a la vida adulta en societat. La preocupació per la convivència en els centres educatius és creixent i generalitzada en la majoria dels països, encara que no en totes parts tinga la mateixa incidència. Si la proliferació de notícies en els mitjans de comunicació, sobre casos puntuals, és una cosa alarmant i que ens ha de fer reaccionar i preocupar a tota la societat, més preocupant seria que, sense desaparèixer els problemes, deixaren de ser notícia, bé per ocultació o, pitjor encara, que el que hui veiem amb alarma es convertisca en una rutina assimilada i natural dins de la vida del centre.

Sabem, per suposat, que l'escola, per sí mateixa no és suficient per a aconseguir aquesta transformació i crear una societat pacífica ; però també sabem, que tenim poques possibilitats de tindre èxit en la reducció de la violència i les desigualtats sense educar al nostre alumnat des del respecte i per al respecte i la resolució pacífica de conflictes.

Així doncs, el nostre objectiu principal com a comunitat educativa és promoure unes bones relacions socials entre tots els membres i educar conjuntament xiquets i xiquetes en la idea que hi haja distintes mirades i visions del món, distintes experiències i aportacions fetes per dones i hòmens que han de conformar la cosmovisió col·lectiva i sense les que no es pot interpretar ni conèixer el món ni la realitat.

A més a més, volem posar especial èmfasi en la coeducació. Coeducar significa no establir relacions de domini que supediten un sexe a l'altre, sinó incorporar en igualtat de condicions les realitats i història de les dones i dels hòmens per a educar en la igualtat des de la diferència. “És molt important no identificar l'escola coeducativa amb l'escola mixta. La segona es limita a “ajuntar” en les aules xiquets i xiquetes, incorporant les alumnes al món dels hòmens i deixant fora del món acadèmic tot allò que té a veure amb el món i amb la història de les dones. L'escola coeducativa necessàriament ha de plantejar-se la presència real de les dones –I no sols en les aules- tant en tot allò que s'ha referit a l'organització i gestió del sistema educatiu i

dels centres escolars com a la relació i interacció entre l'alumnat i el professorat, als currículums, a les programacions d'aula i als materials i llibres de text”

Per tant, considerem aquest Pla de convivència i igualtat com un instrument per a millorar el funcionament del centre que anirà més enllà de les normatives existents sobre drets i deures donant la mateixa importància a la prevenció com a les propostes de solució de conflictes i establint una avaluació que haurà de ser abans, durant i després de produir-se situacions problemàtiques tant les més lleus com les de major gravetat.

Per últim remarcar que amb aquest Pla de convivència i igualtat volem aconseguir que la diversitat i totes les seues implicacions positives siguen la senya d'identitat del nostre centre, per tal que, en un futur, el nostre alumnat col·labore a construir una societat respectuosa i pacífica.

2. BASES LEGALS

NORMATIVA APLICABLE:

- **CONSTITUCIÓ 27,2** : L'Educació tindrà per objecte el ple desenvolupament de la personalitat humana en el respecte als principis democràtics de convivència i als drets i llibertats fonamentals.
- **LLEI ORGÀNICA 8/2013, de 9 de desembre**, per a la millora de la qualitat educativa
- **LLEI ORGÀNICA 8/2015, de 22 de juliol**, de modificació del sistema de protecció a la infància i a l'adolescència
- **LLEI ORGÀNICA 1/2015, de 30 de març**, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi penal (BOE 31/03/2015) (articles 235 i 236 pels quals es modifica i actualitza l'article 510)
- **LLEI ORGÀNICA 1/2004**, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere (BOE 29/12/2004)
- **LLEI 8/2017**, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana (DOCV 11/04/2017)
- **LLEI 7/2012**, de 23 de novembre, de la Generalitat, integral contra la violència sobre la dona en l'àmbit de la Comunitat Valenciana (DOCV 28/11/2012)
- **LLEI 15/2010**, de 3 de desembre, de la Generalitat, d'autoritat del professorat (DOCV 10/12/2010)
- **LLEI 12/2008**, de 3 de juliol de 2008, de la Generalitat, de protecció integral de la infància i l'adolescència de la Comunitat Valenciana (DOCV 10/07/2008)
- **DECRET 30/2014**, de 14 de febrer, del Consell, pel qual es regula la declaració Compromís Família- Tutor entre les famílies o representants legals de l'alumnat i els

centres educatius de la Comunitat Valenciana (DOCV 19/02/2014)

- **DECRET 136/2012**, de 14 de setembre, del Consell, pel qual modifica el Decret 233/2004, de 22 d'octubre, pel qual es va crear l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana (DOCV 17/09/2012)
- **DECRET 39/2008**, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis (DOCV 09/04/2008)
- **DECRET 2/2008**, de 11 de gener, del Consell, pel qual es modifica el Decret 233/2004, de 22 d'octubre, pel qual es va crear l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana, adaptant-lo a la nova estructura del Consell (DOCV 15/01/2008)
- **DECRET 233/2004**, de 22 d'octubre, del Consell de la Generalitat, pel qual es crea l'Observatori per a la Convivència Escolar en els Centres de la Comunitat Valenciana (DOCV 27/10/2004)
- **ORDRE 3/2017**, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i prevenció del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament (DOCV 15/02/2017)
- **ORDRE 62/2014**, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar (DOCV 01/08/2014)
- **ORDRE 1/2010**, de 3 de maig, de la Conselleria d'Educació i de la Conselleria de Benestar Social, per la qual s'implanta el Full de Notificació de la possible situació de desprotecció del menor detectada des de l'àmbit educatiu a la Comunitat Valenciana i s'estableix la coordinació interadministrativa per a la protecció integral de la infància (DOCV 27/05/2010)
- **ORDRE de 12 de setembre de 2007**, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la notificació de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana (PREVI) (DOCV 28/09/2007)
- **RESOLUCIÓ conjunta d'11 de desembre de 2017**, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per

la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental (DOGV 22/12/2017)

- **Instrucció del 15 de desembre de 2016**, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat (DOCV 27/12/2016)
- **Instrucció de 14 d'octubre de 2014**, de la Direcció General de Innovació, Ordenació i Política lingüística sobre l'actualització dels Plans de Convivència als centres educatius.
- **DECRET 253/2019, de 29 de novembre, del Consell**, deregulació de l'organització el funcionament dels centres públics que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil o d'Educació Primària.

3. COMISSIÓ D'INCLUSIÓ, IGUALTAT I CONVIVÈNCIA

3.1- COMPOSICIÓ

- Directora.
- Secretària.
- 1 representant del professorat del centre, triat entre els membres del Consell Escolar.
- Coordinació d'Igualtat i Convivència del centre.
- 1 representant dels pares, mares o representants legals, triat entre els membres del Consell Escolar.

3.2- FUNCIONS

Aquesta comissió tindrà com a objectiu el disseny i la posada en marxa d'iniciatives encaminades a la inclusió i a l'eliminació de les barreres a l'accés, la participació i l'aprenentatge, i a la igualtat entre homes i dones, seguint les directrius del Pla director de coeducació i dels plans d'igualtat de la Generalitat, amb especial atenció als casos d'assetjament escolar i de discriminació de qualsevol índole, i a la mediació per a la resolució de conflictes, particularment els relacionats amb la violència escolar.

Segons l'Article 11 del **DECRET 39/2008**, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis (DOCV 09/04/2008) i la seua ampliació segons l'**ORDRE 62/2014** de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'estableixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar (DOCV 01/08/2014), les funcions de la Comissió de Convivència són:

a) Efectuar el seguiment del pla de convivència del centre docent i totes aquelles accions encaminades a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, així com el

seguiment de les actuacions dels equips de mediació.

b) Informar el consell escolar del centre sobre les actuacions realitzades i l'estat de la convivència en el centre.

c) Canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa representats en el consell escolar del centre per a millorar-hi la convivència.

d) Realitzar les accions que li siguin atribuïdes pel consell escolar del centre en l'àmbit de les seues competències, relatives a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, especialment el foment d'actituds per a garantir la igualtat entre hòmens i dones.

e) Establir i promoure l'ús de mesures de caràcter pedagògic i no disciplinàries, que ajuden a resoldre els possibles conflictes del centre.

f) La comissió de convivència del consell escolar del centre realitzarà el seguiment del pla de convivència i elaborarà trimestralment un informe, que presentarà al consell escolar. Este informe arreglarà les incidències produïdes, les actuacions realitzades, els resultats aconseguits i les propostes de millora que s'estimen pertinents

g) Elaboració d'un informe final resumint les actuacions portades a cap i les propostes de millora per al curs següent.

h) Intervindre en els casos que s'utilitze un Part d'amonestació. Assessorant als membres de la comunitat educativa i proposant les mesures d'intervenció més adequades seguint els protocols establits, o proposant intervencions més afavoridores e innovadores de la convivència que s'inclouran com a propostes de millora.

3.3- ORGANITZACIÓ

- La direcció del centre convocarà per escrit als membres de la comissió, amb data i hora per a la realització de la reunió i informant-ne els punts a tractar.
- Es reunirà, si més no, una vegada al trimestre. A l'objecte de fer l'informe trimestral que es presentarà al consell escolar. Este informe arreglarà les incidències produïdes, les actuacions realitzades, els resultats aconseguits i les propostes de millora que s'estimen pertinents
- La direcció del centre elaborarà un informe anual sobre la convivència del centre, que s'inclourà a la Memòria anual, on constarà, almenys les incidències més destacades i les actuacions portades a cap, així com els resultats obtinguts. Este informe s'enviarà a la Direcció Territorial d'Alacant.

4. ANÀLISI DE LA SITUACIÓ INICIAL

4.1. L'ESCOLA

La característiques del centre: ubicació, alumnat, equip docent, espais, etc. es detallen en el nostre Projecte Educatiu, al mateix temps que s'actualitzen anualment en la Programació General Anual i Memòria que s'envien al Servei d'Inspecció Educativa. Tots aquests documents contenen la informació detallada i actualitzada.

4.2 LA CONVIVÈNCIA I LA IGUALTAT AL CENTRE

Per a l'actualització d'aquest Pla s'ha analitzat detingudament la situació actual dels aularis. Amb caràcter general gaudim d'un clima de convivència favorable, sols interromput de manera puntual per alguna incidència que no arriba a afectar al desenvolupament normal del centre.

4.3 NORMES D'ORGANITZACIÓ I FUNCIONAMENT.

El Reglament de Règim Intern, és un document elaborat pel claustre atenent el que es disposa en la normativa bàsica i d'acord amb les línies i criteris indicats en el projecte educatiu. La comunitat educativa és escoltada en les seues propostes per a l'elaboració d'aquestes normes. El RRI del nostre centre contempla els tres punts més importants que tot Reglament de Règim Intern ha de tenir:

1. Drets i deures de la comunitat educativa:

- Mestres
- Famílies
- Alumnat.

2. Normes generals: fan referència a:

- Activitats extraescolars
- Règim d'horaris
- Salut i endreç
- Normes de Convivència: on s'estipulen les característiques de les faltes lleus, greus i molt greus, així com les seues correccions i l'aplicació d'aquestes.

3. Relacions del Centre amb:

- Famílies
- Administració educativa
- Ajuntament
- Mestres
- Alumnat

5. OBJECTIUS GENERALS DEL PLA D'IGUALTAT I CONVIVÈNCIA.

Els principals objectius del nostre Pla de convivència són:

1. Aconseguir un clima de convivència i seguretat al centre i a l'entorn del mateix, on l'alumnat pugui formar-se i socialitzar-se adequadament.
2. Comptar amb una ferramenta clara i útil que proporcione tranquil·litat i seguretat al professorat en les aplicacions de les normes de convivència i la resolució dels conflictes.
3. Reforçar l'autoritat del professorat i potenciar la seua imatge i prestigi social.
4. Afavorir la mediació com a metodologia més adequada per a la solució pacífica de conflictes en el centre per mitjà del tracte entre iguals i incloure la prevenció de la violència com a part de la nostra metodologia.
5. Procurar que tots els sectors de la Comunitat Educativa tinguin un major coneixement del fenomen dels problemes de convivència i una major implicació en la resolució dels mateixos.
6. Concienciar l'alumnat dels beneficis per a tots del respecte a les normes de convivència.
7. Integrar plenament el valor de la convivència com a part essencial dels continguts i models de les pràctiques educatives i de les dinàmiques de funcionament del centre. Millorar la col·laboració i implicació de les famílies en tot el que respecta al comportament de l'alumnat en el Centre.
8. Facilitar la superació d'hàbits discriminatoris de tipus sexista, racista, etc. Fomentar la valoració positiva i el respecte per la diversitat.
9. Compensar els dèficits afectius i socials que presente l'alumnat en l'entorn familiar amb una major atenció en l'àmbit escolar.
10. Assegurar l'esgotament de tots els recursos disponibles abans de procedir a la correcció per mitjà de les mesures previstes en el Reglament de règim intern.
11. Identificar i detectar els casos d'assetjament escolar i aplicar les estratègies i mesures d'intervenció adequades de manera ràpida i davant la mínima sospita d'assetjament.
12. Prendre mesures per a la detecció del sexisme, fins i tot, de les discriminacions ocultes per la normalitat per la normalitat aparent.
13. Utilitzar, per part del claustre, el llenguatge per a la igualtat on es nomenen amb justícia i equitat a les xiquetes i dones evitant invisibilitzar-les i excloure-les lingüísticament.
14. Posar èmfasi en la utilització del llenguatge igualitari per part de l'alumnat.
15. Aconseguir una representació equilibrada que implicarà la revisió d'ús i ocupació dels espais i una transformació dels materials didàctics tant per al currículum formal, l'ocult, com l'omitit.
16. Eliminar qualsevol forma d'etiquetatge del que "és normal", així com qualsevol judici de valor respecte dels comportaments que difereixen dels estereotips.
17. Treballar i valorar positivament la diferència, tant social, cultural, sexual, familiar, de gènere... com a element enriquidor facilitant la construcció de la identitat i la pertinença al grup d'iguals, al centre i a l'entorn.

6. ESTRATÈGIES DE PREVENCIÓ.

Tots i totes som responsables de la tasca dirigida a millorar la convivència. Per tal d'arribar a una convivència plena, global i integradora, cal fer ús de la prevenció com a ferramenta potenciadora de la convivència entre tota la comunitat educativa. Per aquest motiu és fonamental recalcar la importància d'actuar baix un conjunt de mesures comunes compartides per tots i totes.

Les estratègies de prevenció, al nostre centre, van dirigides a:

- Les famílies
- L'alumnat
- El claustre

6.1) LES FAMILIES :

Són un eix fonamental a la nostra escola, per tant, és imprescindible implicar les famílies en els assumptes de convivència i igualtat. És necessari informar-les a principi de curs de les normes de convivència i de les activitats que es duran a terme al llarg del curs per a fomentar la igualtat i la convivència.

Cal difondre el pla d'igualtat i convivència, les normes i el RRI per tal de fer conscients a les famílies de la necessitat d'establir una col·laboració entre elles i l'escola per tal de resoldre els conflictes que puguin sorgir i, sobretot, per a previndre aquestos conflictes de manera conjunta.

I per tant cal acordar criteris i pautes d'actuació concretes amb les famílies orientades cap a l'educació de la convivència, la resolució de conflictes, la prevenció, el tractament de la violència, la igualtat de gènere, el respecte a la diversitat...

MESURES DE PREVENCIÓ

1. Informació a les famílies.

Responsable : Tutoria

Recursos: Material imprès amb els aspectes més essencials del pla i de les normes de convivència.

Metodologia: Reunió amb les famílies.

Espai físic: Aula de tutoria.

Temporalització: Principi de curs.

2. Participació de les famílies en activitats encaminades a la prevenció de conflictes.

Responsable: Claustre.

Recursos: Els necessaris per a la realització de l'activitat en concret.

Metodologia: Participació de les famílies en les commemoracions i activitats comuns del CRA (trobades, activitats d'aula...), per tal que formen part real de la Comunitat Educativa.

Espai físic: L'espai on es realitza l'activitat.

Temporalització: Quan es realitza l'activitat.

MESURES D'ACTUACIÓ

1. Reunions informatives amb les famílies de l'alumnat implicat davant una falta lleu o greu de convivència

Responsable: Tutoria (assessorat per l'equip psicopedagògic)

Recursos: Articles o llibres que puguin ajudar a solucionar el problema, el pla de convivència del centre.

Metodologia: Reunió amb la família

Espai físic: Aula de la tutoria

Temporalització: Immediatament després d'assabentar-se del problema.

6.2) L'ALUMNAT:

Un dels objectius essencials en la societat i en el sistema educatiu actual, tenint en compte les circumstàncies a les que hem de fer front, es basa en la idea de facilitar la presència de l'alumnat a la vida del centre, el diàleg i la corresponsabilització, i afavorir, així, el compromís en l'activitat educativa tot propiciant el desenvolupament d'hàbits de convivència democràtica. És per això, que sent l'alumnat el centre d'aquest Pla de convivència i igualtat, formarà part també de la realització d'aquest.

MESURES DE PREVENCIÓ

1. Trobades i excursions

Aprofitant les activitats comunes per tal d'afavorir la convivència i el contacte de l'alumnat dels diferents cursos i aularis, com ara les trobades trimestrals a cada poble i les excursions. Aquesta participació comuna exerceix una influència positiva en les relacions establides entre l'alumnat.

Responsables: Claustre o persones responsables de cada eixida o activitat.

Recursos: El necessari per a cada activitat.

Metodologia: Unir a l'alumnat de cada aulari per tal d'afavorir el sentiment de CRA i així, millorar la seua relació.

Espai físic: El que corresponga a cadascuna de les activitats.

Temporalització: Mínim una trobada de tot el CRA i una excursió per cada etapa

educativa al trimestre.

2. Assemblea per a establir les normes de convivència.

- Afecta a tots els membres del centre. Les normes i les conseqüències seran d'obligat compliment per a tots i totes.
- Les normes respectaran la normativa del centre i es formularan de manera clara.
- Cada alumne/a tindrà una còpia de les normes, s'exposaran a classe i s'enviarà a les famílies.
- A l'assemblea es farà un seguiment del desenvolupament de l'acord.
- Cal elaborar un registre del compliment de l'acord o normativa per tal de poder realitzar el seguiment a l'assemblea i, si és necessari, per poder establir altres estratègies en casos de reincidència.
- Es revisaran les normes de convivència trimestralment a l'assemblea en cadascun dels aularis.

Responsables: Docents de cada aulari (no sols en la confecció de les normes sinó en la relleu constant amb l'alumnat quan no es compleixen)

Recursos: fulls on posar les normes i les seues conseqüències.

Metodologia: Serà el propi alumnat qui marque les normes de convivència necessàries a cada aulari. A més a més de reflexionar sobre la importància d'aquestes, serà el propi alumnat, en assemblea, qui decidisca les conseqüències de no complir les normes. A més a més, s'estableix que serà prioritari a la programació aquesta reflexió amb l'alumnat quan aquestes no es complisquen. A més a més, es revisarà trimestralment en assemblea les possibles modificacions d'aquestes normes.

Espai físic: Aula

Temporalització: A principi de curs i cada vegada que necessiten una revisió.

3. Manteniment i neteja del material i de l'espai.

L'alumnat serà partícip de la neteja del pati i es fomentarà la cura del material.

Responsables: Claustre.

Recursos: Quadre on s'estableix l'ordre de neteja.

Metodologia: S'intentarà establir un ordre on cada grup serà el responsable de la neteja del pati cada setmana o cada dia (segons considere cada aulari). A més a més, hi ha un encarregat/a de cada classe per a la neteja de l'aula. També s'ha de propiciar que a l'assemblea d'inici de curs on l'alumnat proposa les normes, s'establisca les conseqüències de no tindre cura del material.

Espai físic: L'escola

Temporalització: A l'assemblea d'inici de curs i cada vegada que siga convenient una revisió.

4. Celebracions i commemoracions.

Cada any s'establiran quines celebracions i commemoracions es realitzaran durant el curs, aprovades en la PGA del centre, per tal de fer visible aquest dia i a l'hora fomentar la igualtat i el respecte a la diversitat.

Responsables: Claustre.

Recursos: Els establerts per a cada activitat concreta.

Metodologia: S'intentaran decidir en claustre quines celebracions són més adients per al present curs, sent el dia 30 de gener i el 8 de març fixes tots els cursos i després triant una tercera d'aquests dies:

- 11 d'octubre: Dia de la xiqueta
- 16 de novembre: Dia internacional de la Tolerància
- 20 de novembre: Dia dels drets de la Infància
- 25 de novembre: Dia de la Violència de Gènere
- 3 de desembre: Dia de les persones amb discapacitat
- 2 de maig: Dia mundial contra l'assetjament escolar
- 15 de maig: Dia de les famílies
- 17 de maig: Dia contra l'homofòbia i la transfòbia
- 28 de juny: dia de l'orgull LGTBI

Espai físic: L'adient a cada activitat

Temporalització: Es celebraran tots els cursos el 30 de gener i el 8 de març, i després en claustre, a l'inici de curs, es triarà una data cada any, per tal de treballar les dates més importants al llarg de l'escolarització de l'alumnat.

5. Carnestoltes.

Aprofitarem aquesta celebració per a treballar més a fons l'eliminació d'estereotips i de rols de gènere.

Responsables: Claustre.

Metodologia: Utilitzarem l'elaboració de disfresses per a reflexionar sobre els estereotips de gènere, així com també, respectar que cada alumne/a trie la seua disfressa amb el gènere que se senta més comode/a independentment del seu sexe.

Espai físic: Aula i pati de l'escola.

Temporalització: Durant la confecció de la disfressa de carnestoltes.

6. Acompanyament lector

Responsables: Mestres que concidisquen a l'hora de l'acompanyamebnt lector en

l'aulari.

Metodologia: El padrí/na (que sol ser l'alumnat més major) es fa responsable del seu fillol/a (que sol ser l'alumnat més menut) i li conta un conte, a més a més, pensarà activitats o preguntes adients per al seu fillol/a per tal d'afavorir la comprensió del conte i, fomentar d'aquesta manera, la relació entre l'alumnat

Espai físic: L'aulari

Temporalització: Una vegada a la setmana.

7. Utilització del llenguatge inclusiu

Tal i com hem pogut comprovar al diagnòstic, el claustre està compromès a avançar cap a un educació més igualitària, però encara ens queda camí per fer. Volem que aquesta educació inclusiva i igualitària forme part de la identitat del CRA. És per això, que considerem molt important la utilització del llenguatge igualitari en la nostra pràctica diària.

Responsables: Claustre

Metodologia: El claustre utilitzarà el llenguatge igualitari en la seua pràctica diària i promocionarà aquest ús amb l'alumnat, propiciant una actitud crítica cap a tot allò que no siga llenguatge igualitari.

Espai físic: Qualsevol dins de la jornada educativa

Temporalització: Tot el curs.

8. Obligatorietat del 33% d'autoria femenina

Seguint en aquesta línia es propiciarà que en totes les matèries i en tots els àmbits hi haja, almenys un 33% d'autoria femenina.

Responsables: Claustre.

Metodologia: S'inclourà en totes les programacions almenys un 33% d'autoria femenina i es propiciarà, a la vegada, una actitud crítica respecte a la resta d'aspectes de la societat en què aquesta premissa no es contempla.

Espai físic: En qualsevol de les programacions.

Temporalització: Tot el curs.

9. Pla d'acció tutorial (PAT)

Normativa bàsica:

Segons l'article 18 de la LOE modificada per la LOMCE: " en el conjunt de l'etapa, l'acció tutorial orientarà el procés educatiu individual i col·lectiu de l'alumnat". A més a més a l'article 91 s'estableix com a funció del professorat: " la tutoria de

l'alumnat, la direcció i l'orientació del seu aprenentatge i el suport en el seu procés educatiu, amb col·laboració amb les famílies”

PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

Esta acció tutorial s'organitza mitjançant un pla coherent i sistematitzat, el PAT, que representa el conjunt d'activitats educatives que de forma directa o indirecta executen els professors/es que intervenen un mateix grup d'alumnes.

L'acció tutorial és una tasca col·lectiva, compromet a tots els professors/es i la realitza tot l'equip docent. L'elaboració i desenvolupament del PAT el coordina un professor/a-tutor/a. Amb esta finalitat l'Equip Psicopedagògic ofereix assessorament i suport de materials per a desenvolupar el Pla.

TUTORIA

La tutoria forma part de la funció docent i correspon exercir-la a tot el professorat. El tutor o tutora de cada grup ha de realitzar la seua activitat orientadora o de tutoria tot prestant una atenció individualitzada a l'alumnat en els seus processos d'ensenyament i aprenentatge. Així mateix, la tutoria ha de garantir de manera planificada i coordinada l'atenció a la diversitat i l'ajuda a l'alumnat per part de tot el professorat del grup.

NIVELLS

La tutorització s'establix a dos nivells: atenció individualitzada i dinamització del grup classe.

A. Tutoria individual: coneix la situació de cada alumne/a, ajuda personalitzada, orientació en la planificació i execució de tasques escolars, orientació en l'elecció d'estudis i professions, millora de l'autoestima,...

B. Tutoria de grup: participació activa en la vida del centre. L'aprenentatge i la convivència millora quan el grup-classe està cohesionat, l'alumnat es coneix, existeix un clima afectiu positiu i hi ha una bona relació interpersonal. El tutor/a ha de propiciar activitats per a millorar la igualtat i la convivència i, aquestes activitats, han d'estar programades al temps de tutoria.

MODALITATS

En qualsevol de les seues modalitats l'acció tutorial té com a finalitat:

1. Orientació personal.
2. Orientació acadèmica.
3. Orientació professional.

OBJECTIUS DEL PLA D'ACCIÓ TUTORIAL

1. ALUMNAT

Orientació personal

- Aconseguir la integració de l'alumne/a en el grup-classe i en el Centre.
- Afavorir actituds personals de respecte, convivència i col·laboració.
- Fomentar en l'alumne/a la participació i interacció en el grup.
- Valorar l'enriquiment que suposa el treball en grup.
- Ajudar l'aprenentatge de la resolució de conflictes.
- Afavorir l'autoconeixement: interessos, motivacions, capacitats,...
- Desenvolupar l'autonomia personal des de la implicació gradual i responsable.

Orientació acadèmica

- Contribuir a la personalització del procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Efectuar un seguiment global del procés i detectar les necessitats educatives per a oferir intervencions adequades.
- Fomentar actituds positives cap a l'estudi.
- Ajudar els alumnes en el coneixement de les tècniques instrumentals i les habilitats i estratègies per a l'estudi, mitjançant l'entrenament en cada una de les àrees.
- Saber analitzar els requeriments cognitius d'una activitat escolar per a seleccionar les estratègies més adequades.
- Coordinar les accions de l'equip educatiu.
- Controlar el compliment de les normes en el seu grup.
- Coordinar el procés avaluador i les decisions sobre promoció de cicle.
- Desenvolupar l'aprenentatge de l'autoavaluació.

Orientació professional

- Ajudar l'alumne/a a elaborar el seu propi projecte vocacional, orientant l'anàlisi de la seua realitat acadèmica i del futur del món professional
- Informar i assessorar els alumnes sobre les distintes opcions acadèmiques i eixides laborals.
- Col·laborar en l'aprenentatge de la presa de decisions

- Assessorar l'alumne/a en els procediments d'inserció dins del món del treball.

2. FAMÍLIA

- Orientar a les famílies sobre el moment evolutiu que viu l'alumne/a i formes d'abordar els possibles conflictes.
- Informar a les famílies d'aquells assumptes que afecten l'educació del fill/a.
- Sol·licitar informació sobre l'alumne/a per tal de conèixer millor les seues circumstàncies personals i poder orientar-lo/a.
- Fomentar la participació de la família en la vida del centre
- Informar periòdicament de la marxa del grup i de l'evolució del seu fill/a en particular.

3. INSTITUCIÓ ESCOLAR

- Coordinar la concreció de les programacions generals al grup-aula, ajustant-lo a les necessitats educatives dels i les alumnes i al tractament de la diversitat.
- Coordinar el procés d'avaluació i realitzar el seguiment dels acords presos a la Junta d'Avaluació.
- Coordinar la seua acció amb la d'altres Tutors/es a través de la Caporalia d'Estudis.
- Fomentar la coordinació del treball dels professors/es: organització de l'aula, metodologia, estratègies d'ensenyament, seguiment de l'alumnat,...

RECOMANACIONS A TENIR EN COMPTE A L'AULA

- Crear un bon clima a classe, de manera que els "pertorbadors/es" ho tinguen més difícil i els i les que volen participar més fàcil.
- Control a l'aula. Cal establir límits entre conducta adequada i inadequada en cada grup.
- Les advertències són avisos a realitzar quan aquests límits són incomplerts amb la finalitat de motivar l'alumne a que canvie la seua conducta per tal d'evitar conseqüències.
- El compromís suposa l'última oportunitat per l'alumne/a d'evitar correccions. Sols s'ha d'intentar quan hi ha una clara intenció de complir-lo.
- Les correccions son la conseqüència necessària a aplicar quan un alumne/a presenta una conducta inadequada malgrat l'advertència i la possibilitat de compromís.
- S'ha de tenir cura de les relacions interpersonals que s'han de fonamentar en l'empatia i el respecte.

10. Activitats d'acollida per a l'alumnat nouvingut.

Responsable: Mestres de l'aulari de l'alumnat nouvingut.

Metodologia: Es realitzaran activitats per tal d'acollir a l'alumnat nouvingut, tots els anys a principi de curs per a els i les alumnes de P3 i cada vegada que hi haja una matrícula nova a l'aulari.

Espai: L'adient a cada activitat

Temporalització: A principi de curs i cada vegada que hi haja alumnat nou.

6.3) EL CLAUSTRE:

Considerem imprescindible:

1. Un tractament global i integral de la convivència que passa per adoptar mesures de caràcter organitzatiu i curricular.

2. Les mesures de tipus curricular passarien per l'adequació d'objectius, metodologia, selecció de continguts i criteris d'avaluació de manera que tot l'alumnat tinga oportunitat d'èxit. Cal fer efectiva la flexibilització del currículum per a l'alumnat que presente dificultats en el seu itinerari escolar, realitzant les corresponents adaptacions curriculars necessàries per a evitar que aquest alumnat presente conductes disruptives en l'aula. Mantenir entrevistes individuals amb l'alumnat quan aquestos ho necessiten.

3. Introduir nous continguts relacionats amb la multiculturalitat, la pau, la solidaritat, els drets humans...

4. Mesures de tipus organitzatiu: Cal analitzar de quina manera les decisions adoptades al centre poden influir en la millora de la convivència. Per exemple: organització d'horaris (incloure moments per a tractar problemes com l'assemblea), selecció de materials, creació d'estructures dedicades a l'atenció de conflictes en el centre (comissió de convivència), organització d'espais comuns i organització d'actes en els quals participen distints membres de la comunitat educativa...

5. Revisió de les normes de convivència del centre (RRI): Constitueix també un aspecte imprescindible ja que aquestes normes recullen un conjunt de drets i deures de l'alumnat així com els procediments d'intervenció previstos en cas de conflicte. Aquestes normes han d'estar redactades de manera clara i entenedora i estaran penjades tant a la web del centre com als suros informatius, considerant-les com a

objecte d'ensenyament-aprenentatge als diferents cicles...

6. Unificació de criteris. L'aplicació de mesures comuns a tot l'equip docent potència l'eficàcia d'aquestes. Per tant, resulta imprescindible posar-se d'acord a l'hora d'aplicar procediments per millorar la convivència.

7. Recollir informació sobre els antecedents escolars i la situació personal, familiar i social de cada alumne/a mitjançant:

- Informes psicopedagògics d'anys anteriors (expedient).
- Informació d'altres tutors i/o professors.
- Qüestionaris, entrevistes, observacions.

8. Desenvolupar programes o continguts dels mateixos segons el Pla d'Acció Tutorial, els interessos o les necessitats i per nivells:

- HHSS.
- Autoestima.
- Resolució de problemes.
- Educació per a la pau i la igualtat.

9. La formació sobre la convivència, resolució de conflictes i igualtat és imprescindible per a millorar les pautes d'actuació que potencien un clima favorable i igualitari al centre. És creu necessària la formació permanent del professorat per a contribuir a la millora de la convivència i a la prevenció de situacions en les quals es pugui veure alterada, així com també per a aconseguir una educació en igualtat i equitat.

10. i. Programar els continguts i les activitats (no improvisar), mantenint a l'alumnat en tasques adequades a les seues necessitats educatives, utilitzant l'alumne/a- tutor/a i treballant en grup combinant amb el treball individual, utilitzant l'aprenentatge cooperatiu i els agrupaments flexibles.

11. Tractar, quan el tutor/a ho considere necessari, a l'hora de tutoria, qualsevol aspecte que afecte a les bones relacions i la convivència del grup.

12. Abordar al llarg del curs qualsevol incidència puntual que altere la convivència del centre amb l'alumnat implicat i la família, si és procedent.

13. El professor/a mantindrà l'autocontrol front a conductes desafiantes o disruptives.

14. Actuar de manera coordinada tot el professorat del Centre, establint uns bons canals de comunicació quan sorgisquen problemes o conflictes entre l'alumnat.

6.4) SERVEI D'ORIENTACIÓ PEDAGÒGICA

1. Realització d'un sociograma: la primera setmana d'octubre l'orientador/a realitzarà un sociograma a l'aula dels i les més majors (5é i 6é o 4t, 5é i 6é) per tal d'establir les relacions entre els companys i companyes i poder previndre possibles conflictes de convivència.
2. Consensuar amb l'equip educatiu el Pla de Convivència, precisant el grau i mode d'implicació dels professionals i quins aspectes i de quina forma específica i prioritària atindrà la tutoria.
3. Analitzar amb la resta de professors/es els problemes de convivència i integració.

6.5) COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

Funcions: Segons el DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis:

1. Efectuar el seguiment del pla de convivència del centre docent i totes aquelles accions encaminades a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència
2. Informar el consell escolar del centre sobre les actuacions realitzades i l'estat de la convivència en el centre.
3. Canalitzar les iniciatives de tots els sectors de la comunitat educativa representats en el consell escolar del centre per a millorar-hi la convivència.
4. Realitzar les accions que li siguen atribuïdes pel consell escolar del centre en l'àmbit de les seues competències, relatives a la promoció de la convivència i la prevenció de la violència, especialment el foment d'actituds per a garantir la igualtat entre hòmens i dones.
5. Establir i promoure l'ús de mesures de caràcter pedagògic i no disciplinàries, que ajuden a resoldre els possibles conflictes del centre.

Segons ORDE 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels plans de convivència en els centres educatius de la Comunitat Valenciana i s'establixen els protocols d'actuació i intervenció davant de supòsits de violència escolar:

1. La comissió de convivència del consell escolar del centre realitzarà el seguiment del pla de convivència i elaborarà trimestralment un informe, que presentarà al consell escolar. Este informe arreglarà les incidències produïdes, les actuacions realitzades,

els resultats aconseguits i les propostes de millora que s'estimen pertinents.

2. Correspon al director o directora del centre i a la comissió de convivència, en l'àmbit de les seues competències, afavorir la convivència i facilitar la mediació en la resolució dels conflictes.

3. Correspon a l'Equip Directiu.

1. Estructurar juntament amb els tutors/es i la Caporalia d'Estudis, la necessària coordinació en les activitats sobre convivència que afecten al seu grup de tutoria.

2. Suggestir a l'Equip Directiu a través de la Caporalia d'Estudis, tot allò que alumnat, professorat i famílies consideren d'interès per al grup o per a algun alumne/a.

3. Presidir la Comissió de Convivència.

4. Amb les famílies. Elaboració d'un calendari per a l'atenció tutorial a famílies al llarg del curs.

5. Crear canals de comunicació i participació a partir del Consell Escolar i les Comissions de Convivència: Jornades de Acollida, reunions amb famílies, convidar als familiars a que participen en algunes activitats d'aula, etc.

6. Donar a conèixer a les famílies les normes de la classe i les conseqüències si s'incompleteixen.

7. Fomentar en l'alumnat el respecte cap al claustre i companys/es (no parlar mal del professorat davant del xiquet/a).

8. Canalitzar les crítiques al professorat per mitjà del diàleg amb ell i l'Equip Directiu.

9. Mantenir entrevistes personals amb famílies quan aquestes les sol·liciten o el tutor les considere necessàries, anticipant-se a possibles situacions d'inadaptació escolar i problemes de convivència.

10. Amb d'altres serveis. Mantenir una estreta relació amb els Serveis Socials de la població, per a controlar l'absentisme i donar a conèixer les situacions desfavorides de les famílies.

11. El director o directora podrà proposar als pares, mares, tutors o tutores dels alumnes i, si és el cas, a les institucions públiques competents, l'adopció de mesures dirigides a millorar aquelles circumstàncies personals, familiars o socials que puguen ser determinants de conductes contràries a les normes de convivència.

7. MESURES D'INTERVENCIÓ EN CONDUCTES CONTRÀRIES A LES NORMES DE CONVIVÈNCIA.

AMB L'ALUMNAT

Segons el DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis, a l'**article 29** s'estableix que:

- “1. Les mesures correctores i disciplinàries que s'apliquen per l'incompliment de les normes de convivència tindran un caràcter educatiu i rehabilitador, garantiran el respecte als drets dels alumnes i procuraran la millora en les relacions de convivència de tots els membres de la comunitat educativa.
2. En cap cas, els alumnes podran ser privats de l'exercici del seu dret a l'educació, ni en el cas de l'educació obligatòria, del seu dret a l'escolaritat.
3. No podran imposar-se mesures educatives correctores ni disciplinàries que siguin contràries a la dignitat ni a la integritat física, psicològica o moral dels alumnes.
4. La imposició de les mesures educatives correctores i disciplinàries previstes en el present decret respectarà la proporcionalitat amb la conducta de l'alumne i de l'alumna i haurà de contribuir a la millora del procés educatiu.
5. Quan els fets imputats puguin ser constitutius de delicte o falta, hauran de comunicar-se a l'autoritat judicial. Tot això sense perjudi que es prenguen les mesures cautelars oportunes”

A més a més a l'**article 30** s'estableix que: “A l'efecte de gradació de les mesures educatives correctores i de les mesures educatives disciplinàries, es tindran en compte les següents circumstàncies atenuants:

- a) El reconeixement espontani de la conducta incorrecta.
- b) La no-comissió amb anterioritat d'accions contràries a les normes de convivència.
- c) La petició d'excuses en els casos d'injúries, ofenses i alteració del desenvolupament de les activitats del centre.
- d) L'oferiment d'actuacions compensadores del dany causat.
- e) La falta d'intencionalitat.
- f) El caràcter ocasional de l'acte en la conducta i el comportament habitual.
- g) La provocació suficient.

A este efecte, es tindran en compte les següents circumstàncies agreujants:

- a) La premeditació.

- b) La reiteració.
- c) Qualsevol conducta discriminatòria per raó de naixement, raça, sexe, cultura, llengua, capacitat econòmica, nivell social, conviccions polítiques, morals o religioses, per discapacitats físiques, sensorials o psíquiques, o qualsevol altra condició o circumstància personal o social.
- d) Quan la sostracció, agressió, injúria o ofensa es realitzi contra qui es trobe en situació d'inferior edat, diversitat funcional, recent incorporació al centre o situació d'indefensió.
- f) La publicitat, incloent-hi la realitzada a través de les tecnologies de la informació i la comunicació.
- g) La realització en grup o amb intenció d'emparar-se en l'anonimat.”

També hem de tindre en compte l'**article 35** i l'**article 36** d'aquest Decret 39/2008 on es tipifiquen les conductes contràries a la convivència i les seues mesures correctores, sent les següents:

1. Les faltes de puntualitat injustificades

Al RRI s'estableix que “Fer que els xiquets i xiquetes siguin puntuals equival a educar-los en la responsabilitat i el respecte a les normes i a les persones. A més a més, fa que l'aprofitament de les classes siga el màxim”, és per això que es fa incidència en la puntualitat i el compliment de l'horari.

- a) Es donaran cinc minuts de cortesia abans de tancar les portes.
- b) Les faltes d'assistència hauran de ser justificades, així com també els retards.
- c) La incorporació després de retard, es farà d' durant l' hora del pati.
- d) En cas de retards injustificats reiterats, el centre ho notificarà a les famílies o tutors/es, i si es dona el cas als serveis socials (ajuntaments,...)

2. Les faltes d'assistència injustificades.

- a) Notificació a la família o al tutor/a
- b) En cas d'absències injustificades reiterades, el Centre ho notificarà, si es dona el cas, als serveis socials (ajuntaments,...)

3. Els actes que alteren el normal desenvolupament de les activitats del centre educatiu, especialment els que alteren el normal desenvolupament de les classes.

- a) Amonestació privada conseqüència marcada a l'assemblea de principi de curs per l'alumnat i reflexió a nivell d'aula de l'actuació.
- b) Amonestació escrita i comunicació a les famílies o tutors/es, si l'apartat a no és efectiu

c) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora, si l'apartat a i b no són efectius

4. Els actes d'indisciplina

a) Amonestació privada conseqüència marcada a l'assemblea de principi de curs per l'alumnat i reflexió a nivell d'aula de l'actuació.

b) Amonestació escrita i comunicació a les famílies o tutors/es, si l'apartat a no és efectiu.

c) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora, si l'apartat a i b no són efectius.

5. Els actes d'incorrecció o desconsideració, les injúries i ofenses contra els membres de la comunitat educativa.

a) Amonestació privada Conseqüència marcada a l'assemblea de principi de curs per l'alumnat i reflexió a nivell d'aula de l'actuació.

b) Amonestació escrita i comunicació a les famílies o tutors/es, si l'apartat a no és efectiu.

c) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora, si l'apartat a i b no són efectius.

6. El furt o el deteriorament intencionat d'immobles, materials, documentació o recursos del centre.

a) Amonestació privada on es reflexione sobre la importància de tindre cura dels immobles, materials, documentació o recursos del centre, a més d'acordar una conseqüència.

b) Comunicació a la família.

b) Reposició si s'escau per part de l'alumnat implicat del furt o deteriorament de l'immoble, material, documentació o recursos del centre.

7. El furt o deteriorament intencionat dels béns o materials dels membres de la comunitat educativa

a) Amonestació privada on es reflexione sobre la importància de tindre cura dels bens o materials de la resta, a més d'acordar una conseqüència.

b) Comunicació a la família.

c) Reposició si s'escau per part de l'alumnat implicat en el furt o deteriorament dels béns o materials de qualsevol membre de la comunitat educativa.

8. La negativa sistemàtica a portar el material necessari per al desenvolupament dels processos d'ensenyança-aprenentatge.

a) Amonestació privada i reflexió sobre la importància del material per al procés ensenyança-aprenentatge, a més d'acordar una conseqüència.

b) Comunicació escrita a la família.

9. La negativa a traslladar la informació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre i viceversa.

a) Amonestació privada i reflexió sobre la importància de traslladar la informació, a més d'acordar una conseqüència.

b) Comunicació amb la família de manera telefònica o amb tutoria de la incidència.

c) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora, si l'apartat a i b no són efectius.

10. L'alteració o manipulació de la documentació facilitada als pares, mares, tutors o tutores per part del centre.

a) Amonestació privada i reflexió sobre la importància de traslladar la informació correctament, a més d'acordar una conseqüència.

b) Comunicació amb la família de manera telefònica o amb tutoria de la incidència.

c) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora, si l'apartat a i b no són efectius.

11. La suplantació de la personalitat de membres de la comunitat escolar.

a) Amonestació privada i reflexió, a més d'acordar una conseqüència

b) Comunicació amb la família.

c) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora, si l'apartat a i b no són efectius.

12. La utilització inadequada de les tecnologies de la informació i comunicació durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.

- a) Conseqüència pactada a l'assemblea de principi de curs.
- b) Amonestació privada i reflexió.

13. L'ús de telèfons mòbils, aparells de so i altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge durant les activitats que es realitzen en el centre educatiu.

- a) Retirada de telèfons mòbils, aparells de so o altres aparells electrònics aliens al procés d'ensenyança-aprenentatge, utilitzats de manera reiterada durant les activitats que es realitzen al centre educatiu. Es retiraran apagats i seran tornats als pares, mares, tutors o tutores legals en presència de l'alumne o de l'alumna.

No obstant això, l'ús d'aparells electrònics en el recinte dels centres docents es podrà prohibir, sempre que no siguin necessaris per a dur a terme les tasques docents, si així ho preveu el reglament de règim interior del centre.

14. Els actes que dificulten o impedisquen el dret i el deure a l'estudi dels seus companys i companyes.

- a) Conseqüència marcada a l'assemblea de principi de curs.
- b) Amonestació privada i reflexió, a més d'acordar una conseqüència.
- c) Comunicació a les famílies si a i b no són efectius.
- d) Privació de temps de recreació per un període màxim de cinc dies lectius, si a ,b i c no són efectius.

15. La incitació o estímul a cometre una falta contrària a les normes de convivència.

- a) Conseqüència marcada a l'assemblea de principi de curs.
- b) Amonestació privada i reflexió, a més d'acordar una conseqüència.
- c) Comunicació a les famílies si a i b no són efectius.
- d) Privació de temps de recreació per un període màxim de cinc dies lectius, si a ,b i c no són efectius.

16. La negativa al compliment de les mesures correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.

- a) Comunicació a la família.
- b) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els quinze dies següents a la imposició de la mesura educativa correctora.
- c) Privació de temps de recreació per un període màxim de cinc dies lectius, si a i b no són efectius.

17. L'ús inadequat de les infraestructures i béns o equips materials del centre.

- a) Amonestació privada on es reflexione sobre la importància de tindre cura de les infraestructures i béns o equips materials del centre, a més d'acordar una conseqüència.
- b) Comunicació a la família.
- c) Reposició si s'escau per part de l'alumnat implicat del bé o equip material del centre.

REPOSABLES D'AQUESTES MESURES: Professorat implicat, tutories i equip directiu.

RECURSOS: Els necessaris per a la resolució del conflicte.

ESPAI FÍSIC: Escola.

TEMPORALITZACIÓ: Tot el curs.

COMISSIÓ DE CONVIVÈNCIA

1. En incoar-se un expedient o en qualsevol moment de la instrucció, el director o directora del centre, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructor o instructora i oïda la comissió de convivència del consell escolar del centre, podrà adoptar la decisió d'aplicar mesures provisionals amb finalitats cautelars i educatives, si així fóra necessari per a garantir el normal desenrotllament de les activitats del centre.

EQUIP DIRECTIU

- 1. L'alumnat amonestat compareixerà davant la direcció quan les mesures ho requerisquen.
- 2. L'equip directiu notificarà als serveis socials les faltes quan les mesures ho requerisquen.
- 3. Correspon al director o directora del centre i a la comissió de convivència, en l'àmbit de les seues competències, afavorir la convivència i facilitar la mediació en la resolució dels conflictes. Al director o directora del centre li correspon, així mateix, imposar les

mesures educatives correctores que corresponguen als alumnes, en compliment de la normativa vigent, d'acord amb el que estableix este decret, en el reglament de règim interior del centre i en el corresponent pla de convivència, sense perjudi de les competències atribuïdes a este efecte al consell escolar del centre. (decret 39/2008)

4. El director o directora del centre o la persona en qui delegue ho registrarà, si és procedent, en el Registre Central, d'acord amb el que estableix l'Orde de 12 de setembre de 2007, de la conselleria d'Educació, que regula la notificació per part dels centres docents de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla de Prevenció de la Violència i Promoció de la Convivència en els centres docents de la Comunitat Valenciana.(decret 39/2008)

5. Correspon al director o directora del centre incoar, per iniciativa pròpia o a proposta de qualsevol membre de la comunitat escolar, els expedients a l'alumnat(decret 39/2008)

6.. Les resolucions del director o la directora podran ser revisades en un termini màxim de cinc dies pel consell escolar del centre a instància dels pares, mares, tutors o tutores legals dels alumnes, d'acord amb el que estableix l'article 127 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. A este efecte, el director o directora convocarà una sessió extraordinària del consell escolar en el termini màxim de dos dies hàbils, comptats des que es va presentar la instància, perquè este òrgan procedisca a revisar, si és el cas, la decisió adoptada, i proposar, les mesures oportunes.(decret 39/2008)

7. En incoar-se un expedient o en qualsevol moment de la instrucció, el director o directora del centre, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructor o instructora i oïda la comissió de convivència del consell escolar del centre, podrà adoptar la decisió d'aplicar mesures provisionals amb finalitats cautelars i educatives, si així fóra necessari per a garantir el normal desenrotllament de les activitats del centre.(decret 39/2008)

8. Davant de casos molt greus, i després de realitzar una valoració objectiva dels fets per part del director o directora del centre, per iniciativa pròpia o a proposta de l'instructor o instructora i oïda la comissió de convivència del consell escolar del centre, de manera excepcional i tenint en compte la pertorbació de la convivència i l'activitat normal del centre, els danys causats i la transcendència de la falta, es mantindrà la mesura provisional fins a la resolució del procediment disciplinari, sense perjudi que esta no haurà de ser superior en temps ni diferent de la mesura correctora que es propose, llevat del cas que la mesura correctora consistisca en el canvi de centre (decret 39/2008)

9. El director o directora podrà revocar o modificar, en qualsevol moment, les mesures provisionals adoptades (decret 39/2008)

10. La implementació i el desenvolupament del pla de convivència estarà coordinat per l'equip directiu (ordre 62/2014).

8.CONDUCTES GREUMENT PERJUDICIALS PER A LA CONVIVÈNCIA EN EL CENTRE.

ALUMNAT

Segons el DECRET 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i servicis, a l'**article 42 i 43** s'estableixen la tipificació i les mesures de les conductes greument perjudicials per a la convivència del centre:

1. Els actes greus d'indisciplina i les injúries o ofenses contra membres de la comunitat educativa que sobrepassen la incorrecció o la desconsideració previstes en l'article 35 del present decret.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

2. L'agressió física o moral, les amenaces i coaccions i la discriminació greu a qualsevol membre de la comunitat educativa, així com la falta de respecte greu a la integritat i dignitat personal.

ALUMNAT QUE ALTERA GREUMENT LA CONVIVÈNCIA

Diferenciem el protocol d'intervenció davant d'estes situacions a escala general del protocol d'actuació quan els alumnes que provoquen estos incidents manifesten problemes greus de conducta o trastorns. Es caracteritza per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència, que es manifesten per mitjà de conductes disruptives greus i reincidents, com ara insults, amenaces, agressions, baralles sobre

algun alumne o alumna o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions. Són conductes, en general, que atempten contra la dignitat personal d'altres membres de la comunitat educativa.

A) Procediment d'intervenció en general.

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions.

a) La direcció arreglarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que considere necessàries.

b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general

Mesures educatives correctores i disciplinàries.

Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre. La direcció del centre arreglarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.

b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, els servicis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC),

les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

ALUMNAT AMB ALTERACIONS GREUS DE CONDUCTA

Les alteracions greus de conducta fan referència a un patró de comportament persistent, repetitiu i inadequat a l'edat del menor. D'acord amb la Classificació Internacional de Malalties CIM-10, publicada per l'OMS, estes alteracions greus de conducta solen enquadrar-se com a comportament antisocial, comportaments oposicionistes desafiadors, trastorn d'ansietat, trastorn de dèficit d'atenció amb hiperactivitat o impulsivitat, trastorn dissociat en preadolescents i adolescents, trastorn explosiu intermitent, alteracions del son, conductes de risc per consum de substàncies tòxiques o alcohol, o alteracions de la conducta alimentària, entre d'altres. Es caracteritzen per l'incompliment de les normes socials bàsiques de convivència i per l'oposició als requeriments a les figures d'autoritat, la qual cosa genera un deteriorament en les relacions familiars o socials. Este comportament té repercussions negatives per a l'alumnat que el pateix i per al medi en què desenrotlla la seua vida: família, escola, oci... Els seus comportaments van més enllà dels límits tolerables i les conductes impedeixen a la persona tindre un procés d'adaptació i desenrotllar tot el seu potencial adequadament. En l'àmbit educatiu, estos alumnes presenten necessitats educatives específiques derivades de trastorns temporals o permanents de la personalitat o de la conducta, i requereixen aprenentatges i recursos excepcionals.

A) Procediment d'intervenció específic.

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui

es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.

b) Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne/a, l'equip de professors i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

B) Sol·licitud de mesures de suport.

a) La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els serveis socials municipals, el serveis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

b) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual que regula l'elaboració de les actuacions del Pla d'actuació per a la millora (PAM), i s'autoritzen programes i s'assignen hores addicionals de personal docent als centres educatius públics amb titularitat de la Generalitat Valenciana.

c) Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de les incidències

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepasa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades.

a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

d) Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.

La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

3. Les vexacions i humiliacions a qualsevol membre de la comunitat escolar, particularment si tenen un component sexista o xenòfob així com les que es realitzen contra els alumnes més vulnerables per les seues característiques personals, socials o educatives.

ALUMNAT QUE ALTERA GREUMENT LA CONVIVÈNCIA

A) Procediment d'intervenció en general

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement d'una situació de conductes disruptives molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles o vandalisme sobre algun alumne o alumna, o que les presencie, tractarà de conèixer els fets i la situació i ho comunicarà a la direcció del centre.

2. Primeres actuacions.

a) La direcció arrebregarà i analitzarà la informació, i prendrà les mesures que

considere necessàries.

b) La direcció del centre, o la persona en qui delegue, comunicarà a les famílies la incidència produïda i els informarà de la situació.

3. Mesures d'intervenció general

Mesures educatives correctores i disciplinàries

Les alteracions de conducta molt greus, com ara insults, amenaces, agressions, baralles entre alumnes o accions de vandalisme sobre el centre i les seues instal·lacions, es consideren conductes perjudicials per a la convivència del centre, i, per tant, s'actuarà aplicant mesures educatives correctores o disciplinàries, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril, que estaran especificades en el reglament de règim interior del centre. La direcció del centre arrebregarà la informació, i una vegada oïda la comissió de convivència categoritzarà el tipus d'incidència i proposarà mesures correctores o disciplinàries, que tindran un caràcter educatiu i recuperador de la convivència en el centre.

a) Si es proposen mesures educatives correctores per a alguna de les conductes tipificades en l'article 35 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, s'ajustaran a l'article 36 del mateix decret.

b) Si es proposen mesures educatives disciplinàries per alguna de les conductes tipificades en l'article 42 del Decret 39/2008, s'ajustaran a l'article 43 del decret.

4. Mesures de suport.

La direcció del centre, si ho considera convenient, podrà sol·licitar altres mesures de suport i col·laboració externes i recórrer als servicis d'unes altres administracions i institucions, entre d'altres, els servicis socials municipals, els servicis especialitzats d'atenció a la família i la infància (SEAFI), les unitats de prevenció comunitàries (UPC), les unitats de conductes addictives (UCA), els centres de salut. En estos casos, es planificarà la intervenció conjunta amb totes les institucions que hi estiguen implicades.

5. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.

La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

ALUMNAT AMB ALTERACIONS GREUS DE CONDUCTA

B) Procediment d'intervenció específic.

1. Detectar i comunicar.

Davant d'un incident greu provocat per un alumne que presenta una alteració greu de la conducta, si és possible, i sempre que no estiguem a càrrec d'uns altres alumnes, serà acompanyat a la zona de despatxos i s'informarà del cas el director, el cap d'estudis o el cap de personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre. Sempre que siga possible, l'alumne quedarà sota la supervisió d'un adult.

2. Intervenció d'urgència.

Si la situació de crisi continua, es cridarà en primer lloc la família perquè acudisquen al centre; si no s'obté resposta de la família, i en els supòsits de perill greu i imminent, es telefonarà al 112 per a sol·licitar ajuda.

3. Mesures d'intervenció específiques.

a) Comunicació de la intervenció a la família. La direcció del centre, o la persona en qui es delegue, comunicarà la realització o la revisió de l'avaluació sociopsicopedagògica de l'alumne.

b) Arreplega i anàlisi d'informació. L'equip directiu, junt amb el tutor o tutora de l'alumne/a, l'equip de professors i el personal dels serveis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, recopilarà informació sobre la intensitat, duració, freqüència i context en què apareixen estes conductes en l'alumne, en la qual haurà de constar la planificació de la intervenció, l'organització dels suports i les coordinacions externes necessàries.

4. Sol·licitud de mesures de suport.

La direcció del centre podrà sol·licitar mesures de suport i col·laboració externes al centre, entre d'altres, amb els serveis socials municipals, el serveis especialitzat d'atenció a la família i la infància (SEAFI), la unitat de prevenció comunitàries (UPC), la unitat de conductes addictives (UCA), els centres de salut, la unitat de salut mental infantil i juvenil (USMIJ), centres hospitalaris, associacions especialitzades.

a) Recursos complementaris. La direcció del centre podrà, a més, sol·licitar recursos extraordinaris en la convocatòria anual del Pla d'Actuació de la millora.

b) Mesures educatives correctores i disciplinàries. La direcció del centre, una vegada analitzada la situació i valorat el pla d'intervenció proposat per a l'alumne, aplicarà les mesures correctores i disciplinàries que estime convenientes i respectarà la regulació del Decret 39/2008, de 4 d'abril.

C) Comunicació de les incidències

a) La direcció del centre informarà la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.

b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.

c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament i la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent.

D) Comunicació a famílies i representants legals de totes les persones implicades.

a) S'informarà les famílies dels implicats de les mesures i actuacions de caràcter individual adoptades, així com de les de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell i centre educatiu, preservant sempre la confidencialitat absoluta en el tractament del cas.

b) Totes les mesures correctores i disciplinàries previstes en els articles 36 i 43 del Decret 39/2008, de 4 d'abril, hauran de ser comunicades formalment als pares, mares, tutors o tutores de l'alumnat menor d'edat.

c) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en els supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

5. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la inspecció del centre.

La inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment dels casos en què hagen intervingut.

4. L'assetjament escolar i ciberassetjament

Segons l'Ordre 62/2014 "L'assetjament escolar és entès com el maltractament psicològic, verbal o físic patit per un alumne o alumna en l'àmbit escolar, derivat de factors personals (físics, psicològics, d'orientació o d'identitat sexuals) o col·lectius (factors ètnics, grup social, religions) de forma reiterada i al llarg d'un període de temps determinat. L'assetjament escolar pot adoptar distintes manifestacions: l'exclusió i la marginació socials, l'agressió verbal, les vexacions i humiliacions, l'agressió física indirecta, l'agressió física directa, la intimidació, les amenaces o el xantatge, entre d'altres. És important no confondre este fenomen amb agressions esporàdiques entre l'alumnat i que seran ateses aplicant les mesures educatives que el centre tinga establides en el seu pla de convivència i en el reglament de règim intern."

Les característiques són les següents:

a) Hi ha intencionalitat. S'expressa en una acció agressiva que genera en la víctima l'expectativa de ser blanc de futurs atacs.

b) Reiteració. Es repeteix en el temps. L'agressió produïda no és un fet aïllat i la víctima la patix de manera continuada.

c) Hi ha desequilibri de poder. Es produïx una desigualtat de poder físic, psicològic o social, que genera un desequilibri de forces en les relacions interpersonals.

d) Es produïx indefensió i personalització. L'objectiu del maltractament sol ser un únic alumne o alumna, que és col·locat d'esta manera en una situació d'indefensió.

e) Ben sovint pot tindre un component col·lectiu o grupal. Normalment no hi ha un sol agressor o agressora, sinó diversos.

f) Normalment apareixen observadors passius. Les situacions d'assetjament usualment són conegudes per terceres persones que no fan prou perquè cesse l'agressió.

g) Esta situació d'invisibilitat sol passar desapercebuda moltes vegades per als adults.

Dins dels diferents tipus d'assetjament i les seues manifestacions, recentment els experts han elaborat un nou concepte d'assetjament, el que utilitza mitjans electrònics i rep el nom de ciberassetjament. Esta conducta es definix com a assetjament entre iguals en l'entorn TIC i inclou actuacions de xantatge, vexacions i insults entre alumnes. Suposa difusió d'informació lesiva o difamatòria en format electrònic. El ciberassetjament és un fenomen de gran rellevància per la seua prevalença, la gravetat de les seues conseqüències i les dificultats que presenta per a ser previngut i tractat.

Les característiques són les següents:

- a) Agressió repetida i duradora en el temps.
- b) Intenció de causar dany: no sempre es dona en els primers estadis del procés.
- c) Sol haver-hi contacte o relació prèvia en el món físic.
- d) Pot estar lligat o no a situacions d'assetjament en la vida real.
- e) Usa mitjans TIC: missatges de mòbil, adreça electrònica, telèfons mòbils, xarxes socials, blogs, fòrums, sales de xats.

PROTOCOL D'ACTUACIÓ

1. Detectar i comunicar la situació.

Qualsevol membre de la comunitat educativa que tinga coneixement o sospites d'una situació d'assetjament o de ciberassetjament sobre algun alumne o alumna, ho comunicarà a un professor o professora, al tutor o tutora o a l'equip directiu. En tot cas, qui reba la informació sempre n'informarà l'equip directiu.

2. Primeres actuacions.

- a) Equip directiu, que es posarà en contacte amb el tutor o tutora de l'alumne o alumna afectats; estarà assessorat pels servicis psicopedagògics escolars, el departament d'orientació, el gabinet municipal autoritzat o el personal que tinga atribuïdes les funcions d'assessorament en el centre, i arrebregarà la informació per a analitzar i valorar la intervenció que calga.
- b) L'equip d'intervenció, que planificarà de manera ràpida els recursos personals, materials i organitzatius, i el moment i el lloc de reunió amb les i els agressors, la víctima i les i els espectadors, sempre que siguin alumnes del centre.
- c) En el ciberassetjament és important tindre informació de la intensitat, difusió i característiques del mitjà o dispositiu utilitzat. Si hi ha proves físiques, estes han de conservar-se (impressió de pantalla, còpia del missatge), sempre sense lesionar els drets de cap persona i respectant la confidencialitat de les actuacions.

3. Mesures d'urgència.

- a) Augmentar la supervisió i vigilància del professorat i personal del centre durant els moments de descans i de pati; de l'estada al menjador, als banys i als vestidors, i de les entrades i eixides del centre.
- b) Avisar les famílies de la víctima i de les i els assetjadors.
- c) Explicar a l'alumne assetjat totes i cada una de les mesures que es prendran per a donar-li seguretat.

- d) En cas de ciberassetjament, indicar a l'alumne, si és el cas, que canvie contrasenyes i revise les mesures de privacitat, i insistir-li en el fet que no faci desaparèixer les proves físiques que tinga.
- e) Demanar a l'alumne assetjat que comuniqui a un adult qualsevol insult, ofensa o agressió que rebi i oferir-li els mecanismes i les vies perquè ho faci amb la major discreció possible.
- f) Una vegada oït l'alumne assetjador i analitzada la situació, la direcció del centre li aplicarà les mesures cautelars que considere necessàries seguint el procediment disciplinari, segons el Decret 39/2008.
- g) Quan s'haja valorat la situació, la direcció del centre decidirà aplicar al cas, o no, les mesures educatives correctores i disciplinàries, i si s'inicia el procediment d'obertura d'expedient disciplinari, segons el Decret 39/2008, de 4 d'abril.

4. Comunicació de la incidència.

- a) La direcció del centre informará la comissió de convivència de la situació i del pla d'intervenció.
- b) La direcció del centre realitzarà la comunicació al Registre Central i a la Inspecció Educativa.
- c) Si la situació s'agreuja o sobrepassa la capacitat d'actuació del centre, se n'ha d'informar la Inspecció perquè, si ho estima oportú, sol·licite l'assessorament o la intervenció de la unitat d'atenció i intervenció del PREVI de la direcció territorial corresponent. La Inspecció Educativa decidirà sobre la necessitat i el tipus d'intervenció.

5. Comunicació a famílies i representants legals de tots els implicats.

- a) La direcció del centre farà les entrevistes necessàries, preferentment de manera individual.
- b) La direcció del centre informará les famílies dels alumnes implicats en el conflicte de les mesures i actuacions de caràcter individual, així com les mesures de caràcter organitzatiu i preventiu proposades per al grup, nivell o centre educatiu.
- c) Segons la gravetat del cas, la direcció del centre comunicarà a la família de la víctima la conveniència o no de denunciar el cas a les Forces de Seguretat de l'Estat.
- d) Tal com consta en l'article 41 del Decret 39/2008, en aquells supòsits reincidents i en els casos en què el centre reclame la implicació directa dels pares, mares, tutors o tutores de l'alumne o alumna i estos la rebutgen, l'Administració educativa, si considera que esta conducta causa un greu dany al procés educatiu del seu fill o filla, ho

comunicarà a les institucions públiques competents per motiu de desprotecció, amb un informe previ a la Inspecció Educativa.

6. Seguiment del cas per part de les unitats d'atenció i intervenció i de la Inspecció del centre.

La Inspecció i les unitats d'atenció i intervenció de les direccions territorials col·laboraran amb la direcció del centre en el seguiment del cas en què hagen intervingut.

7. Definició de mesures de tractament individualitzat amb la víctima i les i els agressors, i de sensibilització amb observadors/es, amb les famílies i amb la resta de l'alumnat

a) Estes mesures i actuacions es referiran tant a les que s'apliquen en el centre i en l'aula, com a les que s'apliquen a l'alumnat en conflicte. Caldrà garantir el tractament individualitzat tant de la víctima i de les persones agressores com de l'alumnat espectador, i incloure actuacions específiques de sensibilització per a la resta de l'alumnat.

8) La suplantació de personalitat en actes de la vida docent.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels servicis complementaris que siguin necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

9) La falsificació, el deteriorament o la sostracció de documentació acadèmica.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs

acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

10) Els danys greus causats en els locals, materials o documents del centre o en els béns dels membres de la comunitat educativa.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura

11) Els actes injustificats que pertorben greument el normal desenvolupament de les activitats del centre.

a) Realització de tasques educadores per a l'alumne o l'alumna, en horari no lectiu, per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

b) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els trenta dies següents a la imposició de la mesura disciplinària.

c) Canvi de grup o classe de l'alumne o l'alumna per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

d) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període comprés

entre sis i quinze dies lectius. Durant la impartició d'eixes classes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguen encomanats per part del professorat que li impartix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a este alumnat.

12) Les actuacions que puguen perjudicar o perjudiquen greument la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

13) La introducció en el centre d'objectes perillosos o substàncies perjudicials per a la salut i la integritat personal dels membres de la comunitat educativa.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

14) Les conductes tipificades com a contràries a les normes de convivència del centre educatiu si concorren circumstàncies de col·lectivitat o publicitat intencionada per qualsevol mitjà.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

15) La incitació o l'estímul a cometre una falta que afecte greument la convivència en el centre.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

16) La negativa reiterada al compliment de les mesures educatives correctores adoptades davant de conductes contràries a les normes de convivència.

a) Realització de tasques educadores per a l'alumne o l'alumna, en horari no lectiu, per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

b) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els trenta dies següents a la imposició de la mesura disciplinària.

c) Canvi de grup o classe de l'alumne o l'alumna per un període superior a cinc dies

lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

d) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període comprés entre sis i quinze dies lectius. Durant la impartició d'eixes classes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguen encomanats per part del professorat que li impartix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a este alumnat.

17) La negativa al compliment de les mesures disciplinàries adoptades davant de les faltes que afecten greument la convivència en el centre.

a) Realització de tasques educadores per a l'alumne o l'alumna, en horari no lectiu, per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

b) Suspensió del dret a participar en les activitats extraescolars o complementàries que tinga programades el centre durant els trenta dies següents a la imposició de la mesura disciplinària.

c) Canvi de grup o classe de l'alumne o l'alumna per un període superior a cinc dies lectius i igual o inferior a quinze dies lectius.

d) Suspensió del dret d'assistència a determinades classes per un període comprés entre sis i quinze dies lectius. Durant la impartició d'eixes classes, i a fi d'evitar la interrupció del procés formatiu de l'alumnat, este romandrà en el centre educatiu efectuant els treballs acadèmics que li siguen encomanats per part del professorat que li impartix docència. El cap o la cap d'estudis del centre organitzarà l'atenció a este alumnat.

18) L'accés indegut o sense autorització a fitxers i servidors del centre.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels

servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

19) Actes atemptatoris respecte al projecte educatiu, així com al caràcter propi del centre.

a) Suspensió del dret d'assistència al centre educatiu durant un període comprés entre sis i trenta dies lectius. Per a evitar la interrupció en el seu procés formatiu, durant el temps que dure la suspensió, l'alumne o l'alumna haurà de realitzar els treballs acadèmics que determine el professorat que li impartix docència. El reglament de règim interior determinarà els mecanismes que possibiliten un adequat seguiment del dit procés, especificarà la persona encarregada de dur-lo a terme i l'horari de visites al centre per part de l'alumne o l'alumna sancionat o sancionada.

b) Canvi de centre educatiu. En cas d'aplicar esta mesura disciplinària, a l'alumnat que es trobe en edat d'escolaritat obligatòria, l'administració educativa li proporcionarà una plaça escolar en un altre centre docent sostingut amb fons públics, amb garantia dels servicis complementaris que siguen necessaris, condició sense la qual no es podrà dur a terme la dita mesura.

EQUIP DIRECTIU

1. Les conductes greument perjudicials per a la convivència en el centre docent només podran ser objecte de mesura disciplinària amb la instrucció prèvia del corresponent expedient disciplinari.

2. Correspon al director o directora del centre incoar, per iniciativa pròpia o a proposta de qualsevol membre de la comunitat escolar, els mencionats expedients a l'alumnat.

3. L'acord sobre la iniciació de l'expedient disciplinari s'acordarà en el termini màxim de dos dies hàbils del coneixement dels fets.

4. El director o directora del centre farà constar per escrit l'obertura de l'expedient disciplinari, que haurà de contindre:

a) El nom i els cognoms de l'alumne o alumna.

b) Els fets imputats.

c) La data en què es van produir.

d) El nomenament de la persona instructora.

e) El nomenament d'un secretari o secretària, si és procedent per la complexitat de l'expedient, per a auxiliar l'instructor o instructora.

f) Les mesures de caràcter provisional que, si és el cas, haja acordat l'òrgan competent, sense perjuí de les que puguin adoptar-se durant el procediment.

5. L'acord d'iniciació de l'expedient disciplinari ha de notificar-se a la persona

instructora, a l'alumne o alumna presumpte autor dels fets i als seus pares, mares, tutors o tutores, en el cas que l'alumne o alumna siga menor d'edat no emancipat. En la notificació s'advertirà els interessats que, si no fan al·legacions en el termini màxim de deu dies sobre el contingut de la iniciació del procediment, la iniciació podrà ser considerada proposta de resolució quan continga un pronunciament precís sobre la responsabilitat imputada.

6. Només els qui tinguen la condició legal d'interessats en l'expedient tenen dret a conèixer-ne el contingut en qualsevol moment de la tramitació.

9. DETECCIÓ DE NECESSITATS I PLANIFICACIÓ D'ACCIONS DE FORMACIÓ EN LA MATÈRIA DE CONVIVÈNCIA ADREÇADES A LA COMUNITAT

Periòdicament, es farà la revisió del pla d'actuacions i tasques per a la formació de tota la comunitat educativa en matèria de convivència escolar, en funció dels objectius, activitats i mesures que es plantegen a l'inici de cada curs escolar en relació amb la revisió del propi Pla de convivència. Les actuacions aniran dirigides tant al professorat com als alumnes. En particular estaran especialment dirigides als membres de la Comissió de Convivència, de l'equip directiu i els tutors i tutores. Aquesta formació inclourà específicament:

- Orientació de l'alumnat i del professorat en la prevenció i tractament de situacions de conflicte escolar.

- Organització de campanyes específiques d'assessorament d'algun expert en la problemàtica de la convivència escolar.

- Elaboració de materials de suport per a abordar, des de la funció tutorial, la prevenció de l'assetjament, la violència i els problemes de socialització.

- Promoció de la implicació del professorat a través del projecte educatiu del centre i del pla de convivència.

10. AVALUACIÓ DEL PLA DE CONVIVÈNCIA

El Pla de Convivència es presentarà a tots els sectors de la Comunitat Educativa. Es treballarà amb activitats específiques incloses en el Pla d'acció tutorial.

El seguiment del pla, ja que en propicia la revisió durant tot el curs. L'equip directiu arbitrarà el procediment perquè el Pla de Convivència siga conegut per tots els sectors de la comunitat educativa i perquè la Comissió de convivència, el Claustre de professors del centre i l'alumnat realitzen una valoració del mateix i facen les seues aportacions o propostes de modificació. Així mateix, l'equip directiu, una vegada arreplegades i estudiades aquestes propostes i aportacions plantejades pels diferents sectors de la comunitat escolar, elaborarà una proposta de modificació del Pla de convivència del Centre, de la qual donarà trasllat per a la seua aprovació. Tant l'aprovació com les ulteriors modificacions del present Pla es realitzaran per majoria absoluta dels membres que conformen aquesta Comissió de Convivència, qui garantirà que el mateix siga conegut per tots els membres de la comunitat educativa.

Periòdicament, la Comissió de convivència revisarà el Pla de convivència amb l'objecte d'analitzar l'evolució de l'estat de la convivència en el Centre i incorporar al mateix les propostes de millora.

Una vegada aprovat el Pla o les seues posteriors modificacions, seran incorporats al Programació General Anual del Centre.

La Comissió de convivència realitzarà el seguiment de les actuacions previstes en el Pla i analitzarà les situacions que hagen sorgit, les mesures adoptades i les solucions aportades. Es procurarà que aquesta Comissió realitze un informe periòdic sobre les actuacions realitzades i els resultats obtinguts, que incloga proposades de millora.

Cadascuna de les activitats realitzades serà objecte d'avaluació, mitjançant diversos instruments, al final de la realització de la mateixa. Entre els possibles instruments d'avaluació, s'utilitzaran els següents:

- a) Observació directa per part del professorat.
- b) Grau de participació de l'alumnat
- c) Anàlisi de les actes de la Comissió de convivència.
- d) Realització de qüestionaris que arrepleguen la valoració del personal, docent i no docent, del Centre, dels alumnes i de les famílies sobre el desenvolupament del present Pla.
- e) Anàlisi de les propostes de millora.

f) Elaboració de gràfiques que permeten la comparació any a any de l'evolució de l'estat de la convivència en el Centre, que arreglen dades tals com el nombre de prevencions, amonestacions o expedients disciplinaris duts a terme.